

SAPSZON FERENC

Hosszú, több évtizedes barátság és szakmai kapcsolat summáját pár mondatban összefoglalni lehetetlen vállalkozás. De hogy a lehetetlent mégis megkísértsük, kezdjük száraz életrajzi adatokkal, előre bocsátva, hogy ilyen par excellence kórus karnagyi alkatú művésszel kevéssé találkozunk hazai zenetörténetünkben. Mert mire az 1929-ben Szegeden született Sapszon Ferenc elvégezhetette a Zeneakadémiát, már számos énekkart hozott létre és irányított. Saját bevallása szerint már a szegedi piaristáknál gimnáziumi ötödik osztályos tanulóként autodidakta módra kezdett el dirigálni – mert az iskola akkor éppen énektanár nélkül maradt! – A most 60 éves Rádiókórus eddigi legsikeresebb korszaka Sapszon Ferenc nevéhez fűződik. Mi ez, ha nem a magyar örökség része?! Amikor a 40 éves jubileumot ünnepelték és Sapszon Ferenc vezényelte a kórust, egyik kritikusa így írt: „Megszokni nem, csupán csodálni lehet a hangzásnak ezt a tökéletesen kiegyenlített szépségét és ragyogását, s elismerni azt a mérhetetlenül sok munkát, amely szinte észrevétlen eredményezi fél évezrednyi kórusmuzsika hibátlanra csiszolt megszólaltatását. /-/ Tanítani lehetne, ahogyan Sapszon a gyengéd, azúros színekből szőtt muzsikát drámai csúcspontjára felemelte.”

Csenki Imre javaslatára felvételizett 1950-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia középiskolai énektanárképző és karvezető tanszakára, ahol 1957-ben kitüntetéses oklevelet szerzett. Egy évvel később már a Magyar Rádió Énekkaránál találjuk, ahol 1966-ban karigazgató lett, s ezt a tisztséget 25 évig, 1991-es nyugdíjba vonulásáig betöltötte. Ezután új korszak kezdődött az életében, mert a sok évtizeden át szerzett énektapasztalatokat és tudást maximális hőfokon adhatta tovább a Liszt Ferenc Zeneakadémia Debreceni Konzervatóriumán tanuló növendékeknek. Rádióbeli tevékenysége mellett 1984-ben létrehozta a budaörsi Pro Musica kórust, mely egyben folytatása az amatőr kórusmozgalom terén végzett áldásos tevékenységének, hiszen már 1952-ben (akkor még főiskolai hallgatóként!) a László Kórház (Simmelweis) kórusát vezette, méghozzá 33 éven át, majd 1964-től 1978-ig a Könnyűipari Minisztérium Bartók Kórusának karnagya volt. E sokszínű pályakép predestinálta arra, hogy a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének tiszteletbeli elnöke legyen. A Kárpát-medencei magyarság felé is volt gesztusa Sapszon Ferencnek, amikor elvállalta a Szlovákiai Magyar Tanítók Vass Lajos Kórusának vezetését mint állandó magyarországi vendégkarnagy; ekkor 1997 januárjától 2006 decemberéig havonta egy

hétvégét a Felvidéken töltött, mindig más-más helyszínen, magyar lakta településen tartva a próbákat.

Az elismerések sorát az 1972-es Liszt Ferenc-díj nyitotta meg, ezt követte a Bartók–Pásztory-díj, melyet 1985-ben a Rádiókóruossal, 2002-ben egyénileg kapott meg, 1989-ben kiváló művész lett, 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjében részesült. Budaörs is megtisztelte Pro Musica kórusának karnagyát a Hauser József Városi Közművelődési Díjjal, és díszpolgárává választotta Sapszon Ferencet. 2007-ben a Zeneakadémia Alapítvány arany emlékgyűrűt adományozott az életmű és a debreceni tanítási eredmények elismeréseként a következő szöveg kíséretében:

„Sapszon Ferenc kóruskarnagynak kiemelkedő előadóművészi és tanári munkásságáért, Kodály Zoltán szellemi hagyatékának méltó életben-tartásáért, valamint a hazai és nemzetközi hangversenyéletben évtizedeken át a legmagasabb szinten művelt kóruskultúra szolgálataért.”

Kedves Feri! – akinek már a fia is Magyar Örökség-díjas Feri „bácsi” a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolában –

ad multos annos!

Még sok éven át örülhessünk együtt – ahogy a költő mondja:

„az értelem, az emberség s a szív
közös dicséretének.”

Szőnyi Erzsébet